Doğal Afetler — Deneme

Akıllı Soru · 06.11.2026 · 8 soru

2009 yılında Türkiye’de afetlerle mücadelede görev yapan kamu kurum ve kuruluşları birleştirilmiş, yetki AFAD’a devredilmiştir. Bu düzenleme, afetlere müdahalede görev ve yetki dağınıklığını azaltmaya yöneliktir.

1. Buna göre bu düzenlemenin aşağıdakilerden hangisine işaret ettiği söylenebilir?

A) Afet yönetiminde kurumsal koordinasyonun güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

B) Tüm doğal afetlerin oluşumu insan faaliyetlerine bağlanmıştır.

C) Depremlerin tamamının levha hareketlerinden bağımsız olduğu kabul edilmiştir.

D) Tsunami dalgalarının yükselme sınırı ortadan kaldırılmıştır.

E) Fırtınaların oluşumunda hız ölçütü kullanılmamıştır.

2. Türkiye’de afetlerle mücadelede görev yapan kurumların yetkileri, 2009 yılında çıkarılan ilgili yasa sonrasında yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme, afet yönetimindeki kurumsal yapılanmayı tek bir başkanlık çevresinde toplamıştır. Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Afetlerle mücadele yetkisi Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına devredilmiştir.

B) Afetlerle mücadele yetkisi yalnızca belediyelere bırakılmıştır.

C) Afetlerle mücadele yetkisi yalnızca Türk Kızılayına verilmiştir.

D) Afetlerle mücadele yetkisi yalnızca sağlık kuruluşlarına aktarılmıştır.

E) Afetlerle mücadele yetkisi yalnızca güvenlik birimlerine bırakılmıştır.

3. I. İnsan faaliyetleri sırasında gerçekleşen afetler beşerî afetler olarak adlandırılır. II. Troposfer atmosferin en alt katmanıdır. III. Ekzosfer atmosferin en alt katmanıdır. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

4. Doğal ve beşerî afet ayrımı ile deprem oluşumuna ilişkin aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur? I. Depremlerin büyük kısmı levha hareketleri sonucunda oluşur. II. İnsan faaliyetleri sırasında gerçekleşen afetler beşerî afetler olarak adlandırılır. III. Doğa olaylarının neden olduğu afetler beşerî afetler olarak adlandırılır.

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I ve III

5. Doğal afetler konusundaki aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur? I. Tsunami dalgaları 30 m yüksekliğe ulaşabilir. II. Fırtına, saatte 63 ila 120 km hıza ulaşan sert rüzgârların adıdır. III. Afete dönüşen depremlerin büyük kısmı levha hareketleri sonucunda oluşur.

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

Deprem, tsunami ve fırtınaya ilişkin ölçütler birlikte değerlendirilmiştir.

6. Buna göre aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur? I. Afete dönüşen depremlerin büyük kısmı insan faaliyetleri sırasında oluşur. II. Tsunami dalgaları 30 m yüksekliğe ulaşabilir. III. Hızı saatte 63 ila 120 km'ye ulaşan sert rüzgârlar fırtına olarak adlandırılır.

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

Deprem, fırtına ve tsunamiye ilişkin temel özellikler karşılaştırılmıştır.

7. Buna göre aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur? I. Depremlerin büyük kısmı levha hareketleri sonucunda oluşur. II. Fırtına olarak adlandırılan sert rüzgârların hızı saatte 30 km'dir. III. Tsunami dalgaları 30 m yüksekliğe ulaşabilir.

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I ve III

Bir ders materyalinde doğal afetlerin oluşum özellikleriyle ilgili aşağıdaki yargılar verilmiştir: I. Afete dönüşen depremlerin büyük kısmı insan faaliyetleri sonucunda oluşmaktadır. II. Tsunami dalgaları 900 m yüksekliğe ulaşabilmektedir. III. Hızı saatte 63 ila 120 km'ye ulaşan sert rüzgârlar fırtına olarak adlandırılır.

8. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

Cevap Anahtarı

1. A	2. A	3. C	4. D	5. E
6. D	7. E	8. B		

Çözümler

1. Kamu kurumlarının birleştirilmesi ve yetkinin AFAD'da toplanması, afet yönetiminde görev ve yetki birliğini artırmaya yöneliktir. Diğer ifadeler deprem, tsunami veya fırtınanın oluşum ve özellikleri hakkında kaynakta bulunmayan kapsamlı sonuçlar ileri sürmektedir.

2. 2009 yılında çıkarılan ilgili yasa ile afetlerle mücadelede görev yapan tüm kamu kurum ve kuruluşları birleştirilmiş, yetki Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına devredilmiştir. Bu nedenle yetkinin yalnızca belediyelere veya başka tekil kurumlara bırakıldığı yönündeki ifadeler kapsam bakımından yanlıştır.

3. İnsan faaliyetleri sırasında gerçekleşen afetler beşerî afetler olarak tanımlanır ve troposfer atmosferin en alt katmanıdır. Ekzosfer ise atmosferin en dış katmanı olduğundan III. yargı yanlıştır.

4. I. yargı deprem oluşumunu doğru açıklar. II. yargı insan faaliyetleriyle gerçekleşen afetlerin sınıflandırmasını doğru verir; III. yargı ise doğal afet tanımını beşerî afetlerle karıştırır.

5. I. yargı tsunami yüksekliğini, II. yargı fırtına hız aralığını, III. yargı ise deprem oluşumunu doğru vermektedir. Bu nedenle üç yargının tamamı kaynaklarla uyumludur.

6. Tsunami için verilen yükseklik 30 m, fırtına için verilen hız aralığı saatte 63 ila 120 km'dir. I ise deprem oluşumunu insan faaliyetlerine bağlayarak levha hareketleri bilgisini tersine çevirmektedir.

7. Depremlerin büyük kısmı levha hareketleri sonucunda oluşur ve tsunami dalgaları 30 m yüksekliğe ulaşabilir. Fırtına için verilen hız 30 km değil, saatte 63 ila 120 km aralığıdır.

8. B doğrudur; sert rüzgârların saatte 63 ila 120 km hıza ulaşması fırtına olarak adlandırılır. A deprem oluşumunu insan faaliyetlerine bağladığı, C ise tsunami yüksekliğini 900 m verdiği için yanlıştır.